تعدد گزینه‌های ثبوتی برچسب زنی در تعیین اول ماه در کل کره

(4:22)

شاگرد۲: حضرت عالی خط غروب را برای مماشات با نظرات دیگر فرمودید تا بعضی از مبانی به‌صورت اتکازی روشن شود. خود حضرت عالی یک مبانی برای تنظیم کل کره داشتید؛ واضح بود. آیا برای خود بالدا باید تنظیمی باشد؟ در مبانی که تلسکوپ را قبول دارید و اتحاد افق را قبول ندارید، تکلیف بالدا مختلف به چه صورت می‌شود؟

استاد: خلاصه عرض من در کل بالدا، این است: اصل کار تقویم این است که سه حرکتی که جدا هستند و زمان خاص خودشان را دارند، می‌خواهیم مثل یک خطی بازشان کنیم و روی هم منطبق کنیم. یک حرکت، بیست و چهار ساعت ـ شبانه‌روز است. یک حرکت، بیست و نه روز و نیم ـ ماه است. یکی هم سیصد و شصت و پنج روزه و خرده ای ـ سال است. می‌خواهیم اینها را روی هم منطبق کنیم. چون عدد صحیح نیست، علی ای حال اول کار یا آخر کار کم و زیادی داریم. بنابراین دقیقاً روی هم منطبق نمی‌شوند. نکته ی مهمی که در عرض من بود، این بود: شب و روز، اجزاء بالذات حرکت وضعی زمین هستند. حرکتی که زمین یک دور به دور خودش می‌گردد و نور خورشید باعث پدید آمدن شب و روز می‌شود. اجزاء بالذات حرکت وضعی زمین هستند؛ یعنی شب و روز برای زمین است. پس وقتی قمر در یک ماه به دور زمین می‌گردد، این حرکت یک ماه، در آن شب و روز نیست. می‌خواهید آن را منطبق کنید؛ می‌خواهید به این حرکت سیصد و شصت درجه‌ای که قمر دور زمین انجام می‌دهد، برچسب بزنید. این حرکت را به سی شبانه‌روز، سی روز و سی شب، برچسب بزنید. کجای این حرکت قمر، شب اول است؟ کجای این حرکت روز اول است؟ این خیلی در عرض من مهم است.بنابراین وقتی می‌خواهیم در دور ماه، شب اول و شب دوم بگوییم، از حرکت زمین قرض می‌گیریم؛ حرکت بالذات مال زمین است، از حرکت شبانه‌روز زمین قرض می‌گیریم، حرکت یک ماه قمر را برچسب می‌زنیم می‌گوییم از اینجا تا اینجا شب اول است. از اینجا تا اینجا روز اول است. اگر شما یک شکلی بکشید که ماه به دور زمین می‌گردد، و روی همین ماه جمادی ـ خودمان قطعاتش را مشخص کنید، دقیقا می‌بینید روی مسیری که قمر یک ماه می‌رود، برچسب می‌زنید که از اینجا تا اینجا شب اول در قمر است، از اینجا تا اینجا روز اول است؛ با اینکه ماه در آسمان می‌گردد اما ما روی آن برچسب می‌زنیم. در این حرکت می‌گوییم شب اول ماه، بعد روز اول ماه، تا جایی که به آخر برسیم. اینکه این برچسب زنی مهم است، به [سراغ] عرض من می‌آییم. وقتی می‌خواهیم تطبیق کنیم و برچسب بزنیم، ثبوتا چند گزینه داریم؟ نوعاً در ذهن ما این است که یک گزینه داریم. خب یا اول ماه هست یا نیست. بله، اول ماه یا شروع شده یا نشده، اما اینکه این قطعه حرکت ـ شروع شده را برچسب بزنید که یکی شب اول است و اولین روز است، چند گزینه دارد. چون دو حرکت است. اگر حرکت بالذات برای خودش بود می‌گفتیم خدا قرار داده که این تکه شب اول باشد. درحالی‌که این جور نیست؛ دور گشتن ماه که شب اول ندارد. آن دارد یک دور به دور زمین می‌زند. اما می‌خواهیم نسبت به بالدا خودمان در یک قطعه آن بگوییم شب اول ماه است. در اینکه این برچسب را به آن قطعه ماه

بزنیم، چند گزینه داریم؟ مفصل صحبت کردیم، علامه مجلسی هم فرمودند، ثبوتا چند گزینه داریم. هر کدامش هم یک محاسن و یک معایبی دارد. این ثبوت است.

حال میآییم ببینیم شارع مقدس در اثبات و در ادله شرعیه، کدام یک از این چند وجه ثبوتی را فرموده است. همه الآن طبق مشهور میگوییم همان طریقه عرب را امضاء کرده است؛ عرب میگوید از غروب شروع کنید. غروب، شب اول ماه میشود، برچسب بزنید. الآن ماه را دیدیم، از این لحظه شب اول ماه است. این برچسب را روی این قسمت از ماه بزنید که در شب اول دارد میرود.

بازبینی #1
ایجاد شده 29 ژانویه 2026 15:19:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 29 ژانویه 2026 15:19:33 توسط ... .